

indløse sine Sedler med Guld, hvorfra den er blevet midlertidig fritaget; men selv efter at Nationalbanken har faaet sin Pligt til at indløse sine Sedler med Guld midlertidig ophævet, har dermed dens Pligt til at udfolde Bestræbelser for at holde den danske Krone i Paritet paa ingen Maade været suspenderet, og i lang Tid har ogsaa Nationalbanken under Guldindløselighedsmoratoriet holdt den danske Krone i Paritet. Og efter at man var kommet bort fra Pariteten, har den i sine Beretninger erkendt det som en af de Hovedpligter, der hviler paa den, at holde Kronen i Paritet, holde Orden i Pengevæsenet. Naar nu det Krav, der stilles til Nationalbanken, er saa beskedent som det, der er udtrykt i dette Lovforslag: at standse Nedgangen og forventelig, idet der ogsaa her er givet Lempelsesmuligheder, hæve den til 70 Ø. i Løbet af 2 Aar, men altsaa kun som en Forpligtelse til at standse den ved 65 Ø., er det ufatteligt, at Nationalbankens Ledelse vil gøre Indvendinger, saa meget mere som det er uomtvisteligt, at Nationalbanken i Valutaraadet gennem sin Repræsentant der har tiltraadt den Plan, der nu føres ud i Livet, og den ikke paa noget Tidspunkt har angivet, hvad der yderligere efter dens Skøn maatte være nødvendig for, at den kunde gennemføre Planen.

Nationalbanken har opnaaet en Række af de Ting, den ønskede. Den har henvist til Ønskeligheden af Tilbagebetaling af Gælden fra Statens Side. Dette er sket. Den har udtalt, i Overensstemmelse med Valutaraadet, Ønskeligheden af, at Tilbagebetalingen skete paa en saadan Maade, at dens Seddelomløb kan formindskes. Dette er sket. Den har udtalt Ønsket om, at Staten vilde tilvejebringe en Ordning, hvorved den ikke længere overtrak sin Konto i Nationalbanken. Dette er sket. Den har udtrykt Ønske om at faa en Kredit i Udlandet, saaledes som ogsaa andre Banker, f. Eks. den svenske Nationalbank, har faaet det, til at modvirke eventuelle Spekulationsforsøg; men selvfølgelig ikke til Opspising, til varig Omdannelse af Dollars til Kroner og til at indgaa i Landets Erhvervsliv. Den har ønsket en Kredit, og dette er opfyldt. Den har ønsket, at der skulde være et Forhandlingsorgan mellem den og Rigsdagen. Dette sker, om end ikke paa den Maade, som Nationalbanken vilde have foretrukket, og som jeg ogsaa vilde have foretrukket — jeg skal vende tilbage hertil. Saa meget af, hvad man har udtalt Ønske om, er opnaaet.

Udenfor hvad der i Valutaordningen

kunde gennemføres, har Nationalbanken udtalt Ønske om Balance i de offentlige Husholdninger. Staden København har en Balance i sin Husholdning, som adskillige Bankvirksomheder maatte misunde den, Staten har forelagt et Budget, som, hvis dets Linie ikke brydes, efter alles Mening byder paa Balance i Statshusholdningen.

Hvad er det da, som gør det muligt for Nationalbanken at bestride sin naturlige Forpligtelse til, naar Staten kræver det, at anlægge denne beskedne, men faste Valutapolitik?

Nationalbanken har i disse Dage bekendtgjort Omfanget af sit Seddelomløb, og det er nu naaet til, at Seddelomløbet her i Danmark under Nationalbankens Ledelse for Tiden er højere end i Sverige, 510 Mill. Kr. mod samtidig 483 Mill. Kr. i Sverige. Sverige, som befolkningsmæssig er næsten dobbelt saa stort som Danmark, havde før Krigen et Seddelomløb, som var betydeligt større end Danmarks, og dets Seddelomløb maatte proportionalt, hvis det havde føret sig paa samme Maade som det danske, være naaet adskilligt op over 700 Mill. Kr. Men det er, som sagt, nu kun 483 Millioner mod Danmarks 510. Nationalbankens Seddelpolitik er derfor af den Art, at det er naturligt, at der fra Rigsdagen stilles Krav om en bestemt Valutapolitik i de kommende to Aar; og naar man har taget det Hensyn at vælge den Form, som Nationalbanken selv direkte har krævet, saa er der intet Grundlag for den af det ærede Medlem Hr. Lange omtalte oprækkende Kamp mellem Nationalbanken og Statsmagten, saa er det simpelt hen utænkeligt, at ikke denne Lovs Vedtagelse skulde medføre Overenskomstens Indgaaelse.

Hvis denne Forventning skulde skuffes, vil Ansvaret helt og fuldt hvile paa Nationalbanken, og ved Siden af paa dem, der direkte eller indirekte støtter dens Holdning. Ikke mindst vil jeg, da jeg har erfaret, at der er fem Medlemmer af det konservative Parti, der har indtegnet sig som Talere i denne Sag, sige til dem, at de dog betænker deres Ansvar i dette Øjeblik. Og jeg skal tillade mig at sige, at da, som det jo er bekendt, en af Nationalbankens Direktører er et fremtrædende Medlem af det konservative Folkeparti og indtil for nylig har tilhørt det andet Ting, saa er der her en Forbindelse mellem det konservative Folkeparti og Nationalbanken, som kunde benyttes paa en god Maade til at tilvejebringe Undgaaelse af den Kamp, som det ærede Medlem Hr. Lange omtalte,